

Olje- og Energidepartementet

Postboks 8148 Dep.

0033 Oslo

Kvikne den 20.1.2014

Clemens Elvekraft AS - Søknad om løyve til Skåbyggja kraftverk i Skåbyggja i Nord-Fron kommune i Oppland – Anke på vedtak av 18.12.2013 i NVE

Grunneierne har mottatt orientering om avslag på søknad om løyve til Skåbyggja Kraftverk i Skåbyggja. Vi er overrasket over vedtaket og har etter en grundig gjennomgang av begrunnelsen fra NVE besluttet å anke vedtaket. Vi har registrert flere feil i saksframstillingen som vi mener er vesentlige og mener også at begrunnelsen fra NVE bærer preg av at de negative virkningene av en utbygging er tungt vektlagt og drøftet, mens de positive for en stor del bare er referert slik de er opplyst fra søkeren. De positive virkningene er ikke drøftet og vektlagt på samme måte som de negative. Vi hadde forventet at NVE hadde listet opp både de negative sidene og de positive og gjort en samlet vurdering.

I denne klagen vil vi anføre våre merknader til begrunnelsen for avslaget.

Oppland fylke uttrykker bekymring for at en vil støte på automatisk freda kulturminner i forbindelse med utbyggingen. Dette har også NVE lagt vekt på i sine vurderinger og uttrykker at det kan være svært sannsynlig at utbyggingen vil berøre slike. Utbyggeren har overfor oss gitt uttrykk for at de ikke har motforestillinger mot at det blir pålagt en undersøkelse på om slike finnes før utbyggingen evt. blir igangsatt. Vi som er lokalkjente i området, mener ikke at det er sannsynlig at en kommer i konflikt med automatisk freda kulturminner i området. Det er riktig at det er gjort funn i området for mange år siden. Dette var i forbindelse med oppdyrking av betydelige areal. Funnene ble så vidt vi vet ikke gjort i den planlagte rørtraséen eller ved kraftstasjonen. Det er en svært liten del av utbyggingsarealet som er uberørt fra før og bekkekløfta forblir urørt. Rørgata går for det meste i tilknytning til dyrka mark og langs eksisterende veger. Er det likevel usikkerhet omkring dette, kan det vel pålegges i konsesjonsvedtaket at en slik undersøkelse må gjennomføres før utbygging settes i gang.

I vedtaket fra NVE er det opplyst at Skåbudalen er en del av Vinstradalens bekkekløftsystem som har nasjonal verdi. Dette er etter vår vurdering en unyansert framstilling. De faktiske vurderingene er slik vi oppfatter biofokusrapport 2008-31, at Skåbudalen har regional verdi, mens bekkekløften mellom Rognli og Graupsand har nasjonal verdi. Den lokaliteten som har

nasjonal verdi, ligger nedstrøms kraftstasjonen og vil ikke bli påvirket av utbyggingen. Det står videre at Skåbudalen er den eneste kjente bekkekløftlokaliteten som ikke er fraført vann til kraftproduksjon i Vinstradalen. Dette er feil. Vi legger ved en kartskisse der vi angir hvor det finnes andre bekkekløfter som ikke er fraført vann (noen av disse er betydelige både med hensyn til vannføring og som bekkekløft å betrakte).

Den første av betydning nedstrøms Graupsand, er Grosbergdalen. En mindre bekk renner her og bekkekløften er betydelig.

Den neste er Søre Hellåa. Mer vann enn i Grosbergdalen, men ikke så dyp bekkekløft.

Så kommer vi til Massengdalen med elva Massdøla. Relativt mye vann og en dyp og lang bekkekløft som går nesten helt opp til fjells.

Den neste er Ungstaddalen med Ungstadåa som går helt til fjells. Betydelig med vann hele året og en dyp og utilgjengelig bekkekløft. Etter vår vurdering er denne langt mer spesiell enn Skåbudalen.

Det er flere mindre bekkekløfter nedstrøms Ungstaddalen før en kommer ned til Lågen.

Andre forhold:

Tilleggsvurderingen fra Sweco, som gir en vurdering av risiko for skadevirkninger ved reduksjon av vannmengden i bekkekløften, er referert av NVE men ikke kommentert og drøftet. Dette er etter vår vurdering viktige opplysninger fra en faginstans som skal tillegges betydelig vekt. Når det er pålegg om en biomangfolds rapport og biologen finner grunn til å klargjøre og korrigere Fylkesmannens vurdering av sin rapport, uten at det blir annet enn referert av NVE, er det overraskende og for oss uforståelig. Det faglige grunnlaget for avslaget oppfattes med det som mangelfullt. Det er godt dokumentert at andre bekkekløfter i nærområde der hele vannføringen ble tatt inn i Nedre Vinstra Kraftverk for over 50 år siden, har større innslag av rødlistearter enn Skåbudalen pr. i dag og alle de samme forekomstene med et unntak. I stedet for at dette blir tillagt vekt på den positive siden, argumenterer NVE med at det er uråd å vite hvordan forholdene var før utbyggingen. Vi har ikke innvendinger mot at den setningen står under forutsetning av at det også vektlegges at det kan se ut som utbyggingen har hatt liten eller ingen virkning på artsmangfoldet.

Vi kan heller ikke se at det er tillagt vekt at hele Skåbudalen ikke blir berørt av utbyggingen på annen måte enn at vannmengden i deler av året blir redusert. Det er lagt til grunn at det ikke vil være vann utover minstevannføringen om vinteren.

Sweco har i sin rapport vurdert at skadevirkningene av redusert vannføring er begrenset. Dette kommer av flere forhold som heller ikke er drøftet av NVE. Skåbudalen er relativt flat og elven renner uten store fossefall. Derimot er det et betydelig fossefall i Ommundsåa som ikke er tatt med i utbyggingen. Fossen her fukter godt nedover dalen spesielt tidlig på sommeren. Denne ble befart 22.5.2013. Vannføringen var da stor. I tillegg kommer flere mindre bekker inn i elva nedstrøms demningen. Engebekken er den første med vannføring hele året. På andre siden kommer flere små bekker. Det er også slik at området fra Kvålen og

ned mot elva er preget av nærmest sumpområde som er svært fuktig hele sommeren. Med de erfaringene en har fra Lomma og Hatta som er omtalt tidligere, og vurderingene til Sweco, så er det vanskelig å se at skadevirkningene kan bli omfattende.

Et annet spesielt punkt vi har merket oss, er at det er referert fra klagen til SABIMA, DNT og Naturvernforbundet at utbygging av anleggsveg i område vil åpne for betydelig avvirkning av barskog. Dette er helt feil og burde ikke vært nevnt eller eventuelt nevnt og korrigert. Det er slik at i hele område med drivverdig barskog så er adkomsten i dag helt problemfri. Eneste nye vegtilførselen til området er anleggsvegen til kraftstasjonen, ca. 180 m. Her er det ikke barskog av betydning.

Den næringsmessige betydningen og betydningen for bosetning i et svært sårbart og næringsfattig område er ikke drøftet, men kun referert.

Vi savner en grundig drøfting av både positive og negative konsekvenser av en utbygging.

Vi har også sett på vurderingene fra NVE for Kvernåi på Lesja. Kvernåi renner gjennom en bekkekløft med mange av de samme utfordringene som vi finner i Skåbudalen. Her vurderer og kommenterer NVE dette helt annerledes. Det konkluderes med at en utbygging vil ha svært liten negativ innvirkning på bekkekløften. Etter vår vurdering er vurderingene i de biomangfoldsrapportene relativt like, men i tilleggssopplysningene fra Sweco blir det for Skåbudalen sin del utdypet og understreket at en utbygging vil ha begrenset negativ innvirkning på artsmangfoldet i bekkekløfta.

NVE oppsummerer likevel at vår utbygging vil ha negative konsekvenser for biologisk mangfold. For Kvernåi konkluderer NVE med at redusert vannføring i elva ikke vil få negativ innvirkning av betydning og vil ikke endre status på bekkekløfta. Vi har ikke kompetanse til å gå inn på vurderingene, men synes ikke det er sammenheng mellom konklusjonene til NVE og de faglige vurderingene. Er innholdet i rapporten uklart eller ikke omfattende nok så kan den sikkert underkjennes og sendes tilbake.

Rettighetshaverne føler at vi ikke kan akseptere avslaget på en utbygging som vil gi sårt tiltrengte inntekter og verdiskapning i et næringsfattig og fraflyttingstruet lokalsamfunn.

På dette grunnlaget ankes saken inn til Olje og Energi Departementet til ny behandling.

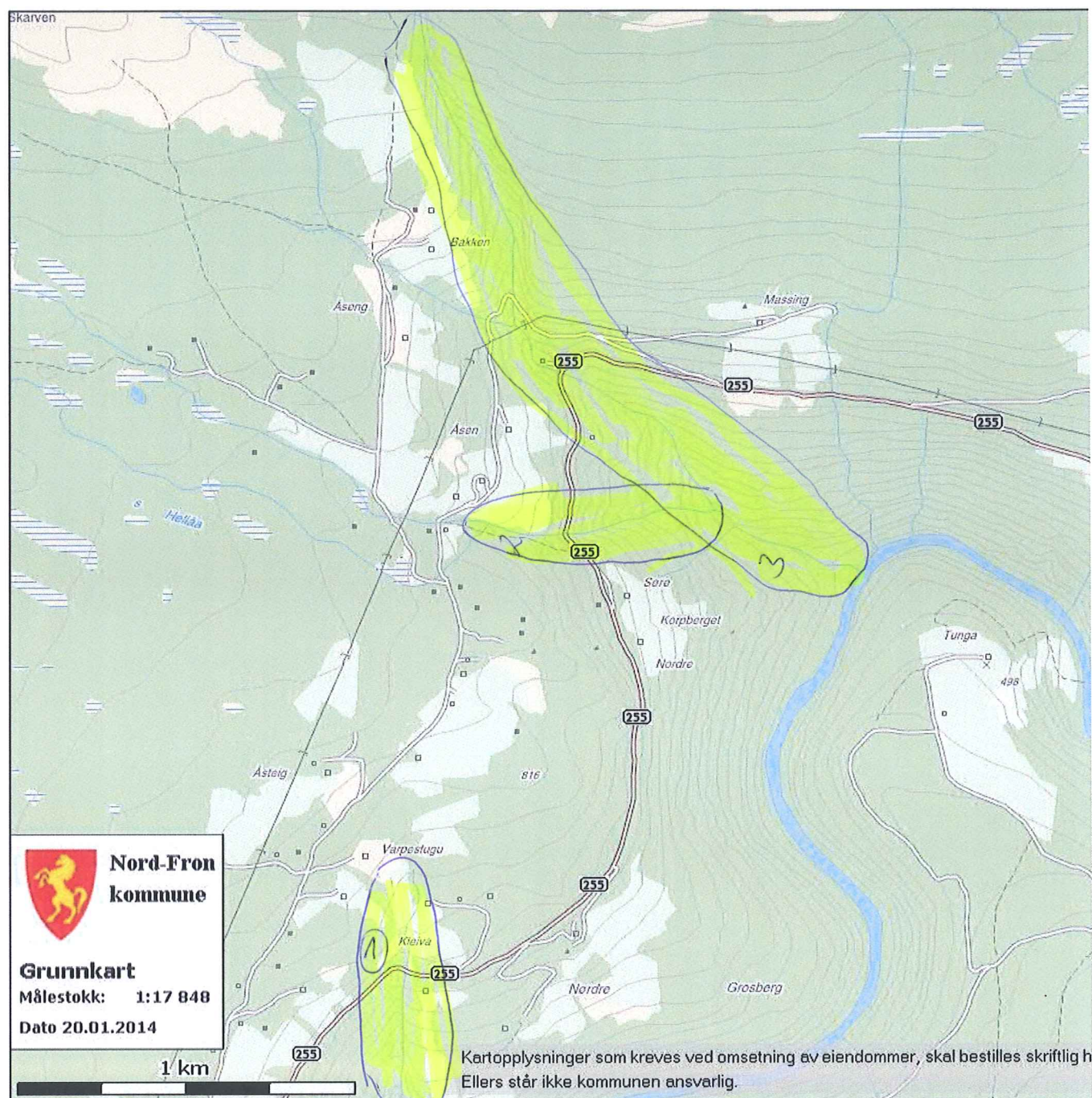
Med hilsen

På vegne av alle rettighetshaverne/grunneierne

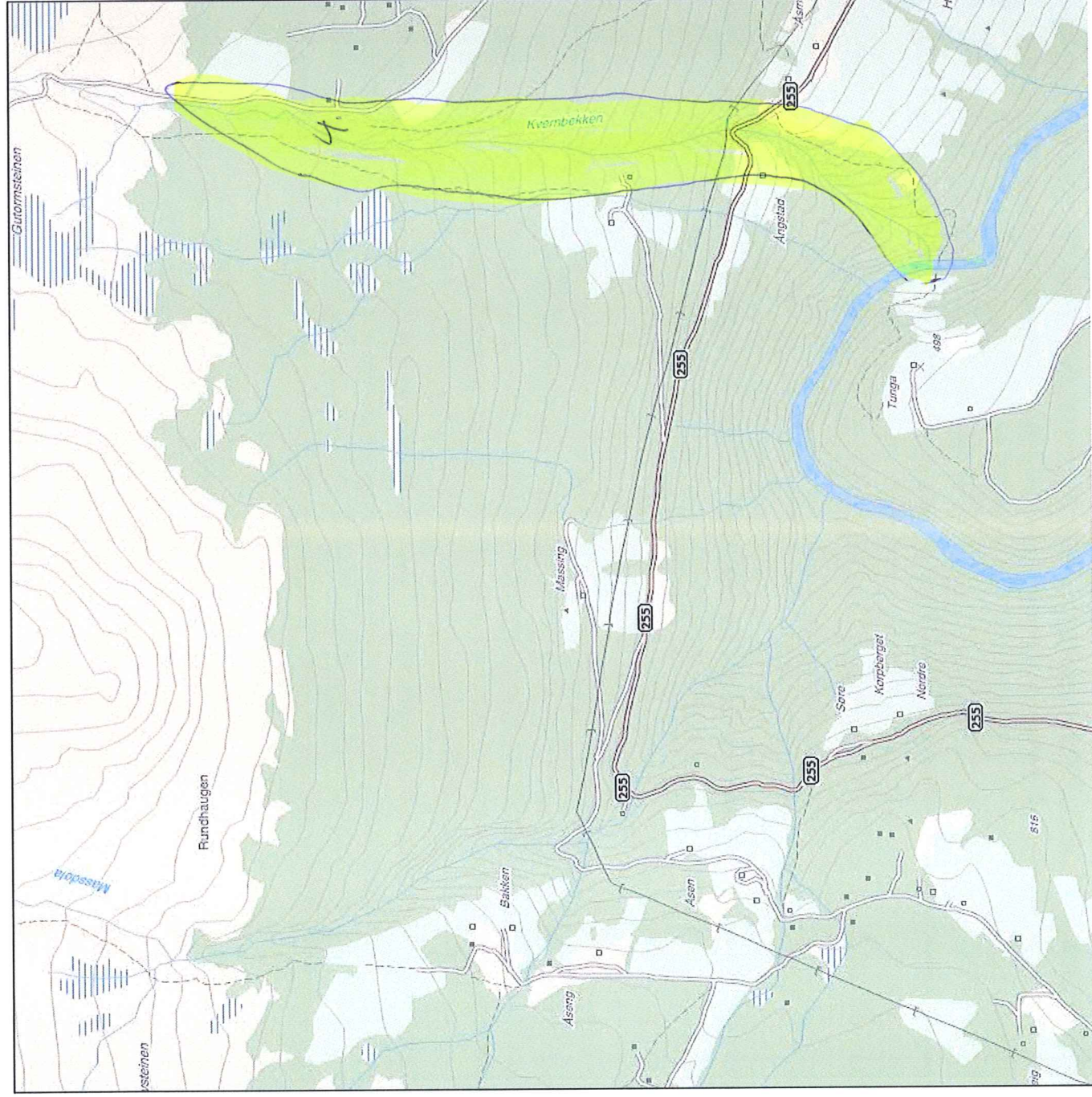
Ole Petter Kleiven

Vedlegg: 2 kartutsnitt

Øystein Kvålen

1. Grosbergdalen
2. Hellåa
3. Massingdalen

4. Ungstaddalen